

ΣΧΕΔΙΟ.Ε63

24.3.1926: ΤΟ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΪΚΟΝ ΚΟΜΜΑ ΣΥΓΚΡΟΥΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ. Ο ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΑΠΟΤΥΓΧΑΝΕΙ ΝΑ ΕΚΛΕΓΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ ΔΗΜΑΡΧΟΣ Ο Γ. ΜΑΡΚΙΔΗΣ. ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΤΟΥ ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Η νίκη του Λαϊκού Κόμματος του Γεωργίου Χατζηπαύλου στις βουλευτικές εκλογές του **1925**, τις πρώτες μετά τον τερματισμό της πολιτικής της αποχής, έδωσε φτερά στο κόμμα του και σαν προκηρύχθηκαν οι δημοτικές εκλογές το κόμμα αυτό έπεσε με τα μούτρα στη μάχη για κατάληψη και των δημαρχείων των διαφόρων πόλεων και κωμοπόλεων, με επίκεντρο τη Λευκωσία.

Στην εκλογική αυτή μάχη το Λαϊκό Κόμμα κατόρθωσε τελικά να εκτοπίσει από το δημαρχείο της Λευκωσίας τον ηγέτη του Προοδευτικού Κόμματος Νεοπτόλεμο Πασχάλη, παρ' όλον ότι η παράταξη εξασφάλισε την εκλογή δημάρχου με τον Γεώργιο Μαρκίδη που ήταν δεύτερος στο ψηφοδέλτιο του Πασχάλη.

Ο ηγέτης του Λαϊκού Κόμματος Γεώργιος Χατζηπαύλος διεύρυνε τη νίκη του. Εκτός από τον ίδιο που επανεκλέγηκε, στο Δημαρχείο της Λευκωσίας, για δεύτερη φορά μετά τις εκλογές του **1923**, τώρα κατόρθωνε να εξασφαλίσει ακόμα περισσότερο μερίδιο με την εκλογή δύο ακόμα δημοτικών συμβούλων του Κόμματος του.

Σ' αυτές τις εκλογές έκαμε την εμφάνιση του με το Λαϊκό Κόμμα ένας νέος πολιτικός παράγοντας που θα έπαιζε αργότερα σημαντικό ρόλο στα πολιτικά πράγματα της Λευκωσίας, ο γιατρός Θεμιστοκλής Δέρβης, γιος του ελλαδίτη γιατρού και πολιτευτή και δημοτικού συμβούλου κατά καιρούς στη Λευκωσία, Νικόλαου Δέρβη.

Όπως και οι βουλευτικές εκλογές του **1925** έτσι και οι δημοτικές του **1926** έγιναν μέσα σε πολύ

τεταμένη ατμόσφαιρα.

Σ' αυτή την αναμέτρηση πολλοί ήσαν εκείνοι που διεκδικούσαν πια μια θέση στην πολιτική κονίστρα.

Τις επτά ελληνικές έδρες και τις πέντε τουρκικές του δημοτικού συμβουλίου Λευκωσίας διεκδικούσαν τώρα **25** υποψήφιοι, αρθμός ρεκόρ για τα δεδομένα της πρωτεύουσας.

Οι εκλογές προκηρύχθηκαν για τις **24** Μαρτίου **1926** και ο διοικητής Λευκωσίας ανακοινώνοντας τα ονόματα των υποψηφίων ανέφερε ότι αυτές θα διενεργούνταν στον αστυνομικό σταθμό παρά την Πύλη Πάφου.

Οι οθωμανοί θα ψήφιζαν στον αστυνομικό σταθμό Σεραγίου.

Η ψηφοφορία θα άρχιζε στις **8** το πρωί και θα συνεχιζόταν μέχρι τις **6** το απόγευμα με μια δίωρη διακοπή από τις **12** το μεσημέρι.

Τις έδρες διεκδικούσαν οι εξής:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ

1. Μιχαήλ Σκουφαρίδης, έμπορος.

2. Δευκαλίων Αντωνιάδης δάσκαλος-εμποροϋπάλληλος

3. Γεώργιος Χατζηπαύλου, δικηγόρος.

4. Σταύρος Σταυρινάκης, δικηγόρος.

5. Κώστας Χριστοδούλου, έμπορος.

6. Θεμιστοκλής, Ν. Δέρβης, ιατρός.

7. Μιχαήλ Α. Μιχαηλίδης, ιατρός.

8. Αλέξανδρος Σ. Τζήρος, δικηγόρος.

9. Ιωάννης Ν. Ιωνίδης, ιατρός.

10. Κύπρος Κ. Πιπερίδης, δικηγόρος.

11. Νεοπτόλεμος Πασχάλης, δικηγόρος.

12. Γεώργιος Μαρκίδης, δικηγόρος.

13. Γεώργιος Ε. Πούλιας, καπνεργοστασιάρχης.

14. Θεοφάνης Φ. Ιωαννίδης, δικηγόρος

15. Νικόλας Γ. Ιακωβίδης, ιατρός

16. Κώστας Γεωργαλλίδης, έμπορος

17. Χριστόδουλος Καλαβρός, ιατρός

ΟΘΩΜΑΝΟΙ

1. Αχμέτ Ρασίτ εφένδης
2. Φεχμή εφένδης
3. Ισμαήλ Σεφκέτ εφένδης
4. Χιλμή εφένδης (ταπάκης)
5. Φατίλ Βέης
6. Νετσίμ εφένδης
7. Αλή Ριζά εφένδης
8. Περτέφ Βέης

ΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

Στο Λαϊκό Συνδυασμό (Λαϊκό Κομμα Χατζηπαύλου) κατέρχονταν με τους εξής: Γ. Χατζηπαύλου, Στ. Σταυρινάκης, Κ. Χριστοδούλου, Θ. Δέρβης, Μ. Μιχαηλίδης, Α. Τζήρος και Ι. Ιωαννίδης.

Με τον Προοδευτικό Συνδυασμό (Προοδευτικό Κόμμα του Ν. Πασχάλη) κατέρχονταν οι εξής: Ν. Πασχάλης, Γ. Α. Μαρκίδης, Ν. Ιακωβίδης, Γ. Πούλιος, Κ. Γεωργαλλίδης, Χρ. Καλαβρός και Θ. Ιωαννίδης.

Οι υπόλοιποι υποψήφιοι κατέρχονταν ως ανεξάρτητοι.

Ο Προοδευτικός Συνδυασμός του Ν. Πασχάλη έδινε μάχη επιβίωσης, ύστερα από την εκλογική ήττα κυρίως του αρχηγού του στο διαμέρισμα Μόρφου-Λεύκας.

Οι εκλογές συνδυάζονταν και με την εκλογή της σχολικής επιτροπής η οποία θα διαχειριζόταν τα εκπαιδευτήρια της Λευκωσίας.

Έτσι νίκη για έλεγχο του Δημαρχείου έδινε παράλληλη ψήφο για διαχείριση και των ελληνικών εκπαιδευτηρίων της πόλης.

Ανέφερε στο προεκλογικό του πρόγραμμα ο Συνδυασμός του Νεοπτόλεμου Πασχάλη:

"Αγαπητοί Συνδημόται,

Το προς την πόλιν επιτακτικόν καθήκον μας φέρει σήμερον ενώπιον σας ως υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους. Σας διαβεβαιούμεν ότι συναισθανόμεθα πάντες βαθύτατα τα σπουδαία καθήκοντα και τις βαρείας υποχρεώσεις τις οποίας συνεπάγονται τα δημόσια αξιώματα. Εις την ειδικήν δε ταύτην

περίπτωσιν το αξίωμα του Ελληνος Δημοτικού Συμβούλου δεν επιβαρύνεται μόνον διά της ευθύνης της χρηστής διοικήσεως των του Δήμου, αλλ' ενέχει και το σοβαρώτατον έργον της εκλογής της σχολικής επιτροπείας, η οποία συμφώνως προς τον τελευταίον περί Παιδείας Νόμον θα διαχειρίζηται και θα διευθύνη επί τριετίαν τα εθνικά εκπαιδευτήρια της πόλεως μας. Συνεπώς καλούμενοι ήδη εις εκλογήν Δημοτικών Συμβούλων, έχετε διπλούν καθήκον να εκτελέσητε: Να εκλέξητε επτά Δημοτικούς Συμβούλους και να εμπιστευθήτε ταυτοχρόνως εις αυτούς την μέριμναν διά την καλήν λειτουργίαν και την πρόοδον των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων της πόλεως, εκ των οποίων εξαρτάται η εθνική και κοινωνική μας ευημερία.

Η πόλις μας έχει αναμφιβόλως πολλάς και ποικίλας ανάγκας. Είναι αναμφισβήτητον ότι η πρώτη πόλις της Κύπρου υστερεί πολύ από απόψεως ευπρεπούς δημοτικής εμφανίσεως και ότι χρειάζεται μακρά συστηματική μελετημένη και ευσυνείδητος εργασία διά να επιτευχθή η βελτίωσης της εις τρόπον ώστε να ανταποκρίνηται εις τας βιοτικές και προ παντός εις τας υγειεινάς ανάγκας των πολιτών και να αποκτήση την εμφάνισιν την οποίαν πρέπει να έχη ως πρωτεύουσα της Νήσου.

Δεν είναι του παρόντος να εξετάσωμεν που οφείλεται η λυπηρά καθυστέρησις την οποίαν εμφανίζει η πόλις. Είναι γεγονός ότι εις το παρελθόν, διά τον ένα ή τον άλλον λόγον, παρωράθησαν έργα πρωτίστης διά την πόλιν ανάγκης, ούτω δε ευρισκόμεθα σήμερον εις την δυσάρεστον θέσιν να βλέπωμεν τας δημοτικές προσόδους, διατιθεμένας χωρίς να κατορθώνεται καν η πλήρης ικανοποίησις των τακτικών του δήμου αναγκών, εν ω εξακολουθούν να μένουν χωρίς φροντίδα αλλά σχεδόν τα ζητήματα διά τα οποία έπρεπε και πρέπει να γίνη μέριμνα διά να καταστή η πόλις μας άνετος, ευπρεπής και υγειινή διαμονή των δημοτών.

Είναι πράγματι θλιβερόν διότι δήμος του οποίου αι τακτικάί ετήσιαί πρόσοδοι ανέρχονται εις

ένδεκα χιλιάδας λιρών περίπου, δεν κατορθώνει να δείξη ανάλογα έργα βελτιώσεως, αλλ' ούτε καν να ικανοποιήσῃ τας στοιχειώδης ανάγκας καθαριότητος της πόλεως, η οποία αντί να εμφανίζεται όμως ευρωπαϊκή πόλις αφήνεται να εξακολουθή παρουσιάζουσα εμφάνισιν ακανονίστου και ρυπαράς πόλεως της ανατολής, υστερούσης και αυτών των άλλων πόλεων της νήσου, αίτινες έχουν πολύ ολιγωτέρας παροσόδους.

Υπό τοιαύτας περιστάσεις εκείνα τα οποία πρωτίστως χρειάζεται η πόλις μας, είναι κατά την αντίληψιν μας τα εξής:

1. Η αυστηρά, αμερόληπτος και μετά φειδούς διαχείρισις των προσόδων του δήμου. Διά της τοιαύτης διαχειρίσεως θα κατορθωθή να ικανοποιηθούν πλήρως αι καθημερινάί τακτικάί ανάγκαι του δήμου και να εξασφαλισθούν περισεύματα, τα οποία να διατεθούν δι έργα εξυγιαντικά, εξωραϊστικά και εν γένει έργα βελτιώσεως της πόλεως.

2. Επαύξησις των δημοτικών προσόδων ουχί διά της επιβολής οιασδήποτε νέας φορολογίας αλλά διά της εγκαίρου τακτικής και αμερολήπτου εισπράξεως των υπάρχόντων δημοτικών φόρων.

3. Η όσον το δυνατόν ενωρίτερον εκπόνησις υπό ειδικού μηχανικού σχεδίου ρυμοτομίας της πόλεως και η απαρέγκλιτος εφαρμογή τούτου, όπως κατορθωθή συν τω χρόνω η εύρυνσις των εντός των τειχών οδών της πόλεως και εξασφαλισθή αμέσως η κανονικότης και η ευρύτης των εκτός της πόλεως νέων οδών και να απαλλαγῇ ούτω ο δήμος των δυσκολιών των μεγάλων δαπανών εις τας τας οποίας εκτίθεται σήμερον οσάκις παρουσιασθή ανάγκη να ευρυνθῇ οιαδήποτε οδός.

4. Η συνεργασία μετά της Επιτροπής των υδάτων Λευκωσίας, λήψις των καταλλήλων μέτρων προς παροχήν αφθόνου και υγιεινού ποσίμου ύδατος εις τους πολίτας, διά να απαλλαγώσιν ούτοι των μεγάλων δυσκολιών και των υπερμέτρων δαπανών τας οποίας υφίστανται, ιδίως κατά τους θερινούς μήνας διά να

προμηθευθώσιν ανεπαρκώς μάλιστα, πόσιμον ύδωρ.

5. Η κατάλληλος επισκευή, η εύρυνσις και διακλάδωσις των υφισταμένων οχετών και η εξυγίανσις όλων εκείνων των τόπων, οίτινες αποτελούν εστίας μολυσματικών και επιδημικών νοσημάτων.

6. Η επιδίωξις της μειοψηφίσεως των αναγκαίων νόμων, διά σοβαρόν και αυστηρόν έλεγχον επί των οίκων ανοχής προς αποφυγήν της μόλυνσεως των νέων εκ των αφροδισίων νοσημάτων των οποίων τα θλιβερά αποτελέσματα είναι γνωστά και άτινα συντελούσιν εις τον μαρασμόν και τον εκφυλισμόν της φυλής μας.

7. Η ίδρυσις και συντήρισις δημοτικού νοσοκομείου μετά ειδικού παραρτήματος προς θεραπείαν αφροδισίων νοσημάτων διά της ανάγκης των πτωχών συμπολιτών μας, όπου να ευρίσκουν δωρεάν τα φάρμακα αυτών και εν περιπτώσει σοβαράς των ασθενείας την κατάλληλον περίθαλψιν και νοσηλείαν δωρεάν.

8. Η εν συνεργασία μετά της διοικητικής αρχής λήψις των αναγκαίων μέτρων προς περιστολήν της φθίσεως και της υποδείξεως των μέν προς προφύλαξιν και θεραπείαν από της φοβεράς ταύτης μάστιγος.

9. Η λήψις των ακαγαίων μέτρων όπως εξασφαλισθή διά τον Δήμον τακτική πυροσβεστική υπηρεσία διά την κατάσβεσιν ενδεχομένων πυρκαϊών και προφύλαξιν των περιουσιών των πολιτών, των οποίων η διάσωσις εκ πυρκαϊών σήμερον εξαρτάται μόνον εκ της διαθεσιμότητος της Κυβερνητικής πυροσβεστικής υπηρεσίας.

10. Η δι' ασφάλτου στρώσις των κυριωτέρων οδών και πλατειών της πόλεως και η αλλαγή του συστήματος της επιδιορθώσεως των άλλων οδών της, ούτως ώστε να απαλλαγώσιν οι πολίται της μεγάλης οχληρίας την οποίαν υφίστανται κατά την χειμερινήν περίοδον.

11. Ο πραγματικός περιορισμός της ανά την πόλιν επαιτείας και η επί καλύτερων βάσεων αναδιοργάνωσις και λειτουργία του δημοτικού Πτωχοκομείου.

Αγαπητοί Συμπολίται,

Διά την εκτέλεσιν του άνω εν γενικαίς γραμμαίς προγράμματος μας δυνάμεθα να σας δώσωμεν υπόσχεσιν. Εάν μας τιμήσητε διά της ψήφου σας θα εργασθώμεν πάση δυνάμει να αναδείξωμεν τον δήμον μας και να εμπιστευθώμεν εις στιβαράς χείρας την διαχείρισιν των εκπαιδευτηρίων μας των οποίων η επίδρασις επί του κοινωνικού και εθνικού οικοδομήματος ουδένα λανθάνει. Εχομεν όμως καθήκον να σας είπωμεν ότι εκτιθέμεθα εν συνδυασμώ και ότι προς εκπλήρωσιν της υποσχέσεως μας τούτης είναι απαραίτητος η επιτυχία ολοκλήρου του συνδυασμού μας. Εάν νομίζετε ότι έχομεν την θέλησιν, την δύναμιν και την ικανότητα να διαχειρισθώμεν τα του Δήμου αμερολήπτως και ευσυνειδήτως και να βελτιώσωμεν την σημερινήν κατάστασιν, τιμήσατέ μας διά της λευκής σας ψήφου.

Εν Λευκωσία 19 Μαρτίου 1926

Νελοπτόλεμος Πασχάλης, δικηγόρος,
Γεώργιος Α. Μαρκίδης, δικηγόρος,
Νικόλαος Γ. Ιακωβίδης, ιατρός
Γεώργιος Ε. Πούλιας, βιομήχανος
Κωνσταντίνος Γεωργαλλίδης, έμπορος
Χριστόδουλος Καλαβρός, ιατρός
Θεοφάνης Φ. Ιωαννίδης, δικηγόρος.

Οι εκλογές έγιναν όπως προγραμματίστηκαν στις 24 Μαρτίου 1926 και η "Ελευθερία" πρόβλεπε σκληρή μάχη για τη διεκδίκηση των επτά ελληνικών εδρών (Μταγλώττιση):

" Σήμερα, ως γνωστόν θα διεξαχθεί στη Λευκωσία η εκλογή μελών του νέου δημοτικού Συμβουλίου, Οι χριστιανοί θα ψηφίζουν στον Αστυνομικό σταθμό παρά την Πύλη Πάφου, οι δε οθωμανοί θα ψηφίζουν στον αστυνομικό σταθμό παρά την Πλατεία Σεραγίου.

Η πόλη για τις ελληνικές έδρες θα είναι πολύ μεγάλη και θα διεξαχθεί με πολύ πείσμα καθόσον και οι δυο αντιμαχόμενες μερίδες εργάζονται η κάθε μια υπέρ της κατίσχυσης του συνδυασμού της. Οι υποψήφιοι, εκτός των εντύπων προγραμμάτων τα οποία

κυκλοφόρησαν ανά την πόλη, ανέπτυξαν και απευθείας τα προγράμματά τους προς τους ψηφοφόρους σε διάφορα κέντρα της πόλης. Ελπίζεται ότι οι εκλογές θα διεξαχθούν με τάξη, ύστερα μάλιστα από τα μέτρα που έλαβε η Αστυνομία.

Οι ώρες ψηφοφορίας ορίστηκαν από τις **8** π.μ. μέχρι το μεσημέρι και από τις **2** μ.μ. μέχρι τις **6** μ.μ".

Η μάχη ήταν πραγματικά σκληρή. Στις εκλογές ψήφισαν συνολικά **2.167** Λευκωσιάτες και σ' αυτές εκλέγηκαν από το Λαϊκό Συνδυασμό οι Στ. Σταυρινάκης, Γ. Χατζηπαύλου και Κ. Χριστοδούλου από δε τον Προοδευτικό Συνδυασμό του Ν. Πασχάλη οι Γ. Μαρκίδης, Χ. Καλαβρός, Ν. Ιακωβίδης και Γ. Πούλιας.

Παρ' όλον ότι ο αρχηγός του συνδυασμού Ν. Πασχάλης απέτυχε να εκλεγεί, ο Προοδευτικός εξασφάλισε την πλειοψηφία στο δημοτικό συμβούλιο και επομένως θα εξέλεγε και τον δήμαρχο, εκτός αν οι Έλληνες χριστιανοί δεν συνεργάζονταν οπότε θα εκλεγόταν τούρκος δήμαρχος.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα των εκλογών έχουν ως εξής:

1. Σταυρινάκης **1416**
2. Γ. Χατζηπαύλου **1376**
3. Κ. Χριστοδούλου **1370**
4. Χ. Καλαβρός **1314**
5. Γ. Πούλιας **1312**
6. Ν. Ιακωβίδης **1292**
7. Γ. Μαρκίδης **1239**
-
8. Ν. Πασχάλης **1236**
9. Θ. Ν. Δέρβης **1221**
10. Ι. Ιωνίδης **1214**
11. Μ. Μιχαηλίδης **1153**
12. Α Τζήρος **1127**
13. Φ. Ιωαννίδης **1127**
14. Κ. Γεωργαλλίδης **1095**
15. Κ. Πιπερίδης **949**

16. Μ. Σκουφαριδης 789

17. Δευκ. Αντωνιάδης 235

Με βάση τα αποτελέσματα εκλέγησαν οι επτά πρώτοι.

ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΟΙ

Στις εκλογές των Οθωμανών δημοτικών συμβούλων ψήφισαν 699 οθωμανοί και εκλέγησαν οι εξής:

1. Ισμαήλ Σιεφκέτ Παξιαλιτέ 568
2. Δρ Περτές Ζουχδή 548
3. Φατίλ Χ" Νιαζί 496
4. Μεχμέτ Νισμί 461
5. Μεχμέτ Φεχμί 433.

Ο Νεοπτόλεμος Πασχάλης θεώρησε τα αποτελέσματα των εκλογών ως νίκη του Προοδευτικού Συνδυασμού- έστω και αν δεν εκλέγηκε ο ίδιος- και σε ομιλία του αργότερα σε οπαδούς του στην αίθουσα Κλεοπάτρας είπε ότι θα μπορούσε, όπως πίστευε, να τον αντικαταστήσει στην προεδρία ο Γ. Μαρκίδης.

Ο Γ. Μαρκίδης ανεβαίνοντας στο βήμα υποσχέθηκε να καταβάλει το παν για το καλό της πρωτεύουσας.

Είπε ο Μαρκίδης σύμφωνα με την εφημερίδα "Ελευθερία" (27 Μαρτίου 1925):

"Είμεθα υπερήφανοι διότι το Προοδευτικόν Κόμμα ενίκησε. Το κόμμα μας κύριοι δεν ήτο κόμμα προσώπων. Υπήρξε πάντοτε κόμμα ιδεών και κόμμα αρχών και η νίκη του δεικνύει σαφώς ότι εις την πρωτεύουσαν αι ιδικάί μας ιδέαι επεκράτησαν. Εσώθη η πρωτεύουσα και τα σχολεία από τας χείρας των αντιθέτων. Η ιδική μου αποτυχία δεν έχει σημασίαν εφόσον το Προοδευτικόν Κόμμα κατήγαγε περιφανή νίκην. Είναι ευτύχημα ότι ο συνδυασμός μας περιλάμβανε στοιχείον ως τον κ. Μαρκίδην. Εξ αρχής είχα την ιδέαν ότι θα είμαι ο στόχος του φανατισμού των αντιθέτων και είχον ακριβώς δηλώσει εις

μερικούς φίλους μου ότι ο κ. Μαρκίδης θα ηδύνατο να με αντικαταστήσει εις την προεδρίαν. Με τα προσόντα του κ. Μαρκίδη θα τον κάμουν δημοφιλή δήμαρχον και είμαι βέβαιος ότι θα εργασθή υπέρ των κοινών συμφερόντων".

(Μεταγλώττιση)

Είμαστε περήφανοι γιατί το Προοδευτικό Κόμμα νίκησε. Το κόμμα μας κύριοι δεν ήταν κόμμα προσώπων. Υπήρξε πάντοτε κόμμα ιδεών και κόμμα αρχών και η νίκη του δείχνει σαφώς ότι επικράτησαν στην πρωτεύουσα οι δικές μας ιδέες. Σώθηκε η πρωτεύουσα και τα σχολεία από τα χέρια των αντιθέτων. Η δική μας αποτυχία δεν έχει σημασία εφόσον το Προοδευτικό Κόμμα κατήγαγε περιφανή νίκη. Είναι ευτύχημα γιατί ο συνδυασμός μας περιλάμβανε στοιχείο όπως ο κ. Μαρκίδης. από την αρχή είχα την ιδέα ότι είμαι ο στόχος του φανατισμού των αντιθέτων και είχα ακριβώς δηλώσει σε μερικούς φίλους μου ότι ο κ. Μαρκίδης θα μπορούσε να με αντικαταστήσει στην προεδρία. Με τα προσόντα του κ. Μαρκίδη θα τον κάμουν δημοφιλή δήμαρχο και είμαι βέβαιος ότι θα εργασθεί υπέρ των κοινών συμφερόντων."

Στη συνέχεια μίλησε προς τους συγκεντρωθέντες ο Γ. Μαρκίδης:

"Ο ενθουσιασμός σας με συγκινεί. Σας ευχαριστώ, κύριοι, ολοψύχως διά την ειλικρινή και αβίαστον εκδήλωσιν των αισθημάτων σας. Ευχαριστώ επίσης θερμώς τον φίλον μου κ. Πασχάλην διά τα τόσον θερμά και καλά λόγια που είπε δι' εμέ. Τον διαβεβαιούμεν ότι ελυπήθημεν μεγάλως διότι δεν είναι μεταξύ των επιτυχόντων του επικρατήσαντος συνδυασμού μας και διότι ο δήμος θα στερηθή των εκλεκτών αυτού υπηρεσιών. Η νίκη κλείει μέσα την λύπην αυτήν και η νίκη του Προοδευτικού Κομματος δεν υπήρξε δυστυχώς πλήρης, διότι ο συνδυασμός έχασε τας υπηρεσίας του υπερόχου αρχηγού μας. Τιμηθέντες διά της λευκής σας ψήφου, ειλικρινώς σας

δηλούμεν ότι θα καταβάλωμεν πάσαν δυνατήν προσπάθειαν όπως υπηρετήσωμεν τα κοινά αμερολήπτως και επωφελώς. Θα πράξωμεν το καθήκον μας υπεράνω προσώπων και ανεξαρτήτως κομμάτων. Δεν λησμονούμεν ότι η πόλις μας είναι πρωτεύουσα μιας νήσου ξενοκρατούμενης, η οποία ζητεί την ελευθερίαν αυτής. Και αυτός ο λόγος εμφανίζει επιτακτικώτερον ακόμη την ανάγκην μίας εργασίας εντόνου, ομονοούσης, αμερολήπτου και ειλικρινούς επί της οποίας μόνον δύναται να στηριχθεί η πρόοδος των κοινοτικών και γενικωτέρων ζητημάτων, η οποία τόσον είναι επιθυμητή".

(Μεταγλώττιση)

"Ο ενθουσιασμός σας με συγκινεί. Σας ευχαριστώ, κύριοι, ολόψυχα για την ειλικρινή και αβίαστη εκδήλωση των αισθημάτων σας. Ευχαριστώ επίσης θερμά το φίλον μου κ. Πασχάλη για τα τόσο θερμά και καλά λόγια που είπε για μένα. Τον διαβεβαιούμε ότι λυπηθήκαμε πολύ διότι δεν είναι μεταξύ αυτών που πέτυχαν στο συνδυασμό μας που επικράτησε και διότι ο δήμος θα στερηθεί από τις εκλεκτές του υπηρεσίες. Η νίκη κλείει μέσα τη λύπη αυτή και η νίκη του Προοδευτικού Κομματος δεν υπήρξε δυστυχώς πλήρης, διότι ο συνδυασμός έχασε τις υπηρεσίες του υπέροχου αρχηγού μας. Τιμηθέντες με τη λευκή σας ψήφο, ειλικρινά σας δηλώνουμε ότι θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια όπως υπηρετήσωμεν τα κοινά αμερολήπτα και επωφελώς. Θα πράξωμεν το καθήκον μας υπεράνω προσώπων και ανεξάρτητα από κόμματα. Δεν λησμονούμε ότι η πόλη μας είναι πρωτεύουσα μιας νήσου ξενοκρατούμενης, η οποία ζητεί την ελευθερία της. Και αυτός ο λόγος εμφανίζει επιτακτικώτερον ακόμη την ανάγκη μίας εργασίας έντονης, που ομονοεί, αμερόληπτης και ειλικρινούς στην οποία μόνο μπορεί να στηριχθεί η πρόοδος των κοινοτικών και γενικότερων ζητημάτων, η οποία είναι τόσον επιθυμητή".

Η ίδια εφημερίδα παρέθετε και τις σκέψεις και ενέργειες του Λαϊκού Συνδυασμού:

" Οι φίλοι του Λαϊκού συνδυασμού προσήλθον την αυτήν εσπέραν εις την εμπορικήν Λέσχην όπου οι κ.κ. Σταυρινάκης και Χατζηπαύλου ωμίλησαν επίσης μετά μετροπαθείας, δηλώσαντες ότι οι εκλεγέντες του Λαϊκού κόμματος θα σεβασθούν την απόφασιν του λαού και θα προχωρήσουν εις την επιθυμίαν της εκλογείσης πλειονοψηφίας.

Ούτω το νέον δημοτικόν συμβούλιον θα αποτελεσθή εκ 4 ελληνικών μελών του συνδυασμού του κ. Παασχάλη και 3 επίσης ελληνικών μερών του ετέρου συνδυασμού μετά των νέων Οθωμανικών μελών".

(Μεταγλώττιση)

Οι φίλοι του Λαϊκού Συνδυασμού προσήλθον το ίδιο βράδυ στην εμπορική Λέσχην όπου οι κ.κ. Σταυρινάκης και Χατζηπαύλου μίλησαν επίσης με μετριοπάθεια και δήλωσαν ότι οι εκλεγέντες του Λαϊκού Κόμματος θα σεβασθούν την απόφαση του λαού και θα προχωρήσουν στην επιθυμία της πλειονοψηφίας που εκλέγηκε. Ετσι το νέο δημοτικό συμβούλιο θα αποτελεσθεί από 4 ελληνικά μέλη του συνδυασμού του κ. Παασχάλη και 3 επίσης ελληνικά μέλη από τον άλλο συνδυασμό με τα νέα οθωμανικά μέλη".

Η εκλογή του Δημάρχου δεν ήταν απλό πράγμα όσο φαινόταν. Γιατί αν οι συνδυασμοί επέμεναν στην εκλογή δικού τους ανθρώπου, υπήρχε κίνδυνος να εκλεγεί Οθωμανός δήμαρχος όπως είχε γίνει στο παρελθόν. Γιατί ο ένας συνδυασμός είχε τέσσερις δημοτικούς συμβούλους και ο άλλος τρεις και η διάσπαση θα έδινε την ευκαιρία στους πέντε τούρκους δημοτικούς συμβούλους να εκλέξουν το δικό τους υποψήφιο.

Η λύση βρέθηκε την τελευταία στιγμή με μεσολάβηση του Αρχιεπισκόπου.

Σύμφωνα με τη διευθέτηση που βρέθηκε οι δημοτικοί σύμβουλοι του Λαϊκού Κόμματος θα ψήφιζαν την εκλογή του Γ. Μαρκίδη ως δημάρχου με αντιδήμαρχο από το Λαϊκό Συνδυασμό.

Την πρόταση του Αρχιεπισκόπου αποδέχθηκε ο Λαϊκός Συνδυασμός αλλά ο Συνδυασμός του Πασχάλη επέμενε όπως καταλάβει την έδρα του αντιδημάρχου επίσης δικός τους υποψήφιος.

Με βάση τη συμφωνία ο πλειοψηφίας συνδυασμός θα υποδείκνυε τέσσερα μέλη στη σχολική εφορεία Λευκωσίας και δύο ο Λαϊκός συνδυασμός ενώ θα διοριζόταν και ένας ανεξάρτητος.

Όπως τόνιζε η εφημερίδα "Λαϊκή" στις 2 Απριλίου "οι Άγιοι Συνοδικοί και μετά την απόφασιν των, προσεπάθησαν πάση δυνάμει να πείσωσι τους κ.κ. Γ. Μαρκίδην, Χ. Καλαβρόν, Ν. Ιακωβίδην και Γ. Πούλιαν να αποδεχθώσι την εκδοθείσαν απόφασιν του, αλλά εστάθη αδύνατον".

Έτσι οι δημοτικοί σύμβουλοι αποχώρησαν από την Αρχιεπισκοπή χωρίς να επέλθει άρση του αδιεξόδου.

Όταν όμως ο Διοικητής Λευκωσίας προσκάλεσε τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου Λευκωσίας να συνέλθουν στο δημαρχείο για την εκλογή προέδρου και αντιπροέδρου οι χριστιανοί δημοτικοί σύμβουλοι βρέθηκαν μπροστά στο φάσμα της εκλογής τούρκου δημάρχου.

Έτσι συμφώνησαν τελικά και δήμαρχος εκλέγηκε ο Γ. Μαρκίδης και αντιδήμαρχος ο Γ. Πούλιας και οι δύο από το συνδυασμό του Νεοπτόλεμου Πασχάλη.

Ο Λαϊκός συνδυασμός του Γ. Χατζηπαύλου περιορίστηκε τελικά στις δύο έδρες στη σχολική εφορεία στις οποίες διορίστηκαν ο Γ. Χατζηπαύλος και ο Θεμιστοκλής Δέρβης που απέτυχε να εκλεγεί στο δημοτικό συμβούλιο.

Έτσι ο Λαϊκός συνδυασμός αντιπροσωπευόταν και σε ένα άλλο σημαντικό πόστο της εποχής: Τη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας.

Την εκλογή του δημάρχου και Αντιδημάρχου Λευκωσίας πρότεινε στην συνεδρία των δημοτικών συμβούλων ο ίδιος ο Γεώργιος Χατζηπαύλος και υποστήριξε ο Στ. Σταυρινάκης.

Στην ίδια συνεδρία οι οθωμανοί δημοτικοί σύμβουλοι πρότειναν ως δήμαρχο τον Φεχμή εφ. και

αντιδήμαρχο τον Φατήλ εφ.

Όταν οι δύο προτάσεις τέθηκαν σε ψηφοφορία ο Γ. Μαρκίδης εκλέγηκε πρόεδρος με τις επτά ψήφους των χριστιανών ενώ οι Οθωμανοί καταψήφισαν την εκλογή κορδόνι.

Αυτά στη Λευκωσία. Στις άλλες πόλεις η μάχη δόθηκε με τον ίδιο ζήλο.